GAZETA LWOWSKA

W Piątek. **Nro. 80.** 11. Lipca 1823.

Wiadomości kraiowe.

Uwiadomienia C. K. Rządu kraiowego.

W Lwowskim C. K. Sądzie kryminalnym zawakowało mieysce na bezpłatnego Akcessistę. Chcący takowe mieysce otrzymać podadź maią w czterech tygodniach rachuiąc od dnia obwieszczenia, swoie prośby, allegatami należycie opatrzone albo wprost, lub też, ieżli iuż w iakiéy publiczney służbie zostaią, przez swoie przełożone Władze do wspomnionego Sądu kryminalnego.

Kurs Wiedeński z dnia 2go Lipca: Obligacyie długu Stanu 5 procentowe w M. K 80 15/16. — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M.K ——— — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. K. 100 3/8. — Certyfikaty na pożycz. z r. 1821 za 100 M. K.——— Kurs na Augsburg za 100 Kur. — 99 Uso. — Moneta konwencyyna za 100, 249 7/8. — Akcyie bankowe, iedna po 925 ZR. M. K.

Wiadomości zagraniczne.

Portugaliia i Brazyliia.

Monitor z dnia 20go Czerwca umieścił w swoim nieurzędowym oddziale pod artykułem: Z Paryża, następuiący list prywatny z Madrytu d. 14. Czerwca:

»Wszyscy nasi Korrespondenci z Portugalii potwierdzaią szczęśliwy skutek poruszeń roialistycznych. Jak wiadomo, zaczęły się one d. 28. Maia, a d. 3. Czerwca był iuż Król wolny i wykonywał swoię władzę. Jenerał Pampłona mianowany został Ministrem Woyny, Hrabia Palmela Ministrem Stanu, a Hrabia Dos-arcos Ministrem Skarbu. Jeden Officer naszego głównego sztabu, który będąc wysłany do Salamanki, powrócił tutay, donosił, że dywizyia Jenerała Amarante wyruszyła d. 8go powracaiąc do Portugalii. Wszelako na obronę miasta, w którem tak dobrze był przyięty, zostawił dopóty bataliion milicyi, dopokąd nie przybędzie roialistyczno-Hiszpańskie woysko.

Hiszpaniia.

Doniesienie telegraficzne z Madrytu z d. 17. Czerwca umieszczone w Monitorze z d. 20go, donosi: »Dnia 12go wieczorem odprowadzono Krola z Sewilli do Kadyxu. Woysko nasze przybędzie d. 21go albo 22go do Sewilli a z tamtąd niezwłocznie uda się do Kadyxu.«

Monitor z d. 20go umieścił daléy doniesienie Marszałka Moncey posłane do Ministra Woyny z Vichu d. 13go, i dwa doniesienia dowódcy dywizyi wschodnich Pireneów posłane także do Ministra Woyny z Perpignan z d. 15go i 16go, a opisuiące dalsze obroty woyska Francuzkiego przeciw Minie. W ostatniem z tych doniesień pisze Jenerał Porucznik Baron Rottembourg, że d. 14go o 2 godzinie przedarła się kolumna nieprzyiacielska przez wąwozy Volcevollery, na którą woysko Francuzkie żywo uderzyło pod dowództwem Jenerała St. Priest. Skutkiem tey potyczki było zniszczenie całey kolumny w dolinie Ossejа. Wzięto 600 w niewolą, między któremi znaydował się Jenerał Orrea i wielu Officerów. Było to wszelako tylko pozorne uderzenie, które Mina uczynić kazał. O 5tey godzinie sam się pokazał na wzgórzach Llo, lecz tem prędzéy ieszcze opuścił ie, zobaczywszy mocny oddział załogi Mont-Louis, któremu Jenerał Rottembourg przed tém stanowiskiem wystąpić kazał dla uważania na obroty nieprzyiacielskie i na przesmyki gór od strony Francuzkiéy. Mina zabawił się kilka minut w Err, gdzie pożywiło się cokolwiek iego zgłodniałe woysko, z tamtąd nizinami udał się do Llivii, i kilka godzin wypoczął. W nocy kończył daléy swóy pochód do doliny Rarolo, z kąd o 3 godzinie z rana słychać było mocne wystrzały. Mina (opiewa daléy to doniesienie) zewsząd iest ścigany; zginie, ieżeli mu będzie można przeciąć drogę do Urgelu, ponieważ woysko iego mocno iest zmordowane i prawie obnażono ze wszystkiego a z tey przyczyny opuściło wzgórza Nuryi. Wiadomość, którą poźniey Jenerał Rottembourg odebrał, zawiera, że dnia 15go wieczorem zaszła potycz-

ka na stanowiskach Karolu i Guils, w którey zabrano Minie w niewolą 200 żołnierzy. Wszystko spodziewać nam się każe w skutku wspomnionych doniesień, że Mina albo poymany, albo zabity będzie.

Monitor z d. 20. Czerwca zawiera następuiący bulletyn od woysko Pireneyskiego:

»Z powodu świetnego zwycięztwa przednich straży, które odniósł Hrabia Bordesoult za miastem Santa-Cruz, Jenerał nieprzyiacielski Placencyia odcięty od gościńca Andaluzyyskiego udał się w góry, gdzie potrafił zebrać 300 konnych i 300 pieszych. Ponieważ nayszkaradnieyszą drogą dostał się do Estremadury, wszyscy sądzą, że poydzie i do Karoliny drogą dawno iuż zaniedbaną. Domyslaiąc się tego rozkazał Jenerał Bordesoult Xiążęciu Dino, dowodcy iego przedniey straży, ażeby iak nayprędzey udał się do Karoliny.«

»Dnia 9go o 10 godzinie z rana stanął iuż tam ten Jenerał. Wkrótce dowiedział się, że mniey znaczna dywizyia Placencyi szła gościńcem i chciała udać się do nieprzystępnych gór Vilches, przez które mogłaby się była dostać do Jaen. Xiążę Dino powziął tę wiadomość od Kwatermistrza Oges, który zostawiony na czatach, przedarł się przez sam środek kolumny nieprzyiacielskiey i dostał się do Xiążęcia.«

»Xiążę Dino udawszy się prosto ku Vilches, dokąd Placencyia się cofnął, zastał tego Jenerała na płaszczyźnie góry w szyku boiowym; oddzielony był od niego parowem Xiążę kazał natychmiast uderzyć na Jenerała Placencyię dwu kompaniom woltyżerów drugiego lekkiego pułku, które wspierała reszta pułku.«

»Natarczywie przeszły te kompanii przez wąwoz i zmusiły piechotę nieprzyiacielską do ucieczki. Wszelako trzy szwadrony Placencyi stoiące na mieyscu wklęsłem, opierały się naszym strzelcom. Strzelcy gwardyi przeszedłszy ów wąwoz uporządkowali się po lewey stronie nieprzyiaciela, a potem w galopie uderzyli na piechotę, która pod zasłoną iazdy cofała się strzelaiąc. W tem powstał wielki nieporządek, 260 żołnierzy, między którymi 40 ieźdców, 11 Officerów i ieden naczelnik szwadronu dostali się w niewolą w tey potyczcę, którą z równą przezornością iak i mocą kierował Xiążę Dino.«

»Kolumna Placencyi zupełnie zniszczoną została, nam zabito dwóch żołnierzy a dwóch raniono, wszelako nie bardzo niebezpiecznie.«

»Hrabia Bordesoult doniósł powtórnie Xiążęciu Jmci, że Xiążę Dino naywiększe dawał pochwały Pułkownikowi d'Argoult i iego wybornemu pułkowi. Niemniey wychwala gorliwość drugiego lekkiego pułku. Zalecił także względom Xiążęcia spis wyszczególniaiących się Officerów (których tu nie umieszczamy.)«

»Xiążę Dino okazał przy tey okoliczności nowe dowody gorliwości, czynności i zupełnego poświęcenia się na usługi Króla Jmci.

Z główney kwatery z Madrytu dnia 12go Czerwca.

Na rozkaz Xiążęcia Jmci:

Jenerał-Major Hrabia Guilleminot.

Dziennik rozpraw zawiera następuiące »przedstawienie Xiążęcia Infantado do Xiążęcia Angoulême:

»JO. Xiążę! Gdy miałem honor okazać się przed Waszą Królewic. Mością gotowym do wypełnienia moich obowiązków i do zadosyć uczynienia odebranemu wezwaniu, oświadczyłem oraz WKrólewic. Mości pełnemi uszanowania wyrazy, że nie miałem innego zamiaru, iak tylko wybawić Króla i Oyczyznę, a zatem prosiłem o tę iedyną łaskę, ażeby mi wyznaczone było iakie mieysce w przedniey straży naszego woyska i ażebym odebrał pozwolenie udania się z niem iak nayprędzey do Sewilli. Upraszałem oraz WKrólewic. Mość, byś mnie na żaden polityczny urząd nie przeznaczał. Lecz mimo spodziewania się moiego Rady Kastylii i Indyi, wezwane, ażeby obrały pięć osób, które osądzą nayzdolnieyszemi do sprawowania Rejencyi, nie uważaiąc na moie wzbranianie, się położyły mnie między liczbą osób przełożonych do potwierdzenia. Mianowanie takie sprzeciwiaiące się moim życzeniom i sposobowi myslenia, wystawiło oraz na niebezpieczeństwo moię delikatnośc, a nie maiąc przymiotów potrzebnych do tak ważnego urzędu, upraszam WKrólewic. Mość o wydanie rozkazu, ażeby wspomnione Rady inną osobę do Rejencyi mianowały. Spodziewam się tey łaski po dobroci WKrólewic. Mości, którego Bog niech przez lat tysiąc zachowuie.«

»Madryt d. 25. Maia 1823.«

Dziennik Rozpraw dodaie do tego: »Xiążę Jegomość nie chciał przystać na tę prośbę, przeto Xiążę Infantado został zmuszonym do przyięcia mianowania; lecz delikatność iego nie pozwoliła mu ogłosić odpowiedzi odebraney pismiennie.«

W Strasburgu ogłaszono następuiące telegraficze doniesienie wyprawione z Paryża

d. 22. Czerwca, a nadeszłe do Strasburga o 1/2 do 6téy godz. wieczorem tegoż dnia:

»Drugi oddział wszedł do Walencyi d. 13. Czerwca zmusiwszy Ballesterosa do odstąpienia od oblężenia Saguntu. Naczelnik roialistyczny, Ramond Hambo, zaiął d. 12. Czerwca zamek Tortozy i wkrótce spodziewa się być Panem całey twierdzy.«

Rejencyia wydała wyrok następuiącey treści: »Mianowany ma bydź główny Intendent, który czuwać będzie w całym Państwie nad powszechnem bezpieczeństwem, a pod którego rozkazami zostawać będą osoby to samo sprawuiący zatrudnienie. Szczególnie oko mieć będzie na osoby podeyrzane przez sposób myślenia i przez zasady sprzeciwiaiące się Religii i Tronowi. Otrzymawszy potrzebne dowody, każe więzić takich ludzi i prawny wyda im proces, a w przypadku, gdyby się sędziowie wahali, Rząd o tem uwiadomi. Wydawanie paszportów do niego należyć będzie. Przełoży on także plan, iakim sposobem będzie można nad publicznem bezpieczeństwem czuwać przyzwoicie. Tym głownym Intendentem mianowany został Benito de Anias Prado, Minister Rady Królewskiey.«

Paryzkie Gazety zawieraią wiele listów z południowey Hiszpanii, gdzie znayduią się doniesienia o wypadkach w Mancha i w Estremadurze. Mniey znane szczegóły umieszczamy z tych listów: »Gibraltar dnia 22. Maja.« — »Stany oświadczyły Andaluzyią i wszystkie sąsiednie prowincyie w stanie woyny. Czynią to w tym zamiarze, ażeby mogły pobierać woyskową kontrybucyią, chociaż nieszczęśliwi mieszkańcy iuż 47 procent z dochodów swoich zapłacili. Słychać także, że Stany ogłosiły karę śmierci na rozsiewaczów niepomyślnych wieści i że znieśli wolność druku. Przybył tu Pułkownik San Miguel, były Minister Spraw Zewnętrznych. Jedni mówią, że chce się udać do pułku swoiego do Katalonii, drudzy, że iedzie do Ceuty dla poczynienia rozporządzeń do przyięcia Króla. Ja zaś mniemam, że chce ratować się ucieczką.« — »Troxyllo d. 11. Czerwca: Ażeby WPanu zrobić wyobrażenie o słabych siłach stronnictwa rewolucyynego, to tylko WPanu powiem, że Stany d. 3. t. m. uczyniły przełożenie pewnemu człowiekowi, który podiął się w przeciągu iednego miesiąca 20,000 ludzi zaciągnąć, umundurować i uzbroić, za co dawali mu 38 cetnarów żywego srebra, 2 miliiony dochodów i 4 miliiony w wexlach zapisanych na zaległe podatki. Nowinę tę znaleziono w liście pisanym z Sewilli do iednego z tuteyszych rewolucyionistów d. 4. Czerwca, a który zostawił go uciekaiąc z tego miasta. Ci ludzie więc chcą zebrać woysko, które dopiero za miesięc bić się będzie, właśnie wtedy, kiedy nam nic nie przeszkodzi stanąć za dni kilka w Sewilli. Nazaiutrz wyruszymy do Sewilli a d. 14. będziemy w Merydzie.«

Gazety południowey Francyi piszą: »Dla uzbroienia roialistów w Manrezie, w skutku ustanowy z d. 23. Maia nakazuiącey tworzenie mieyskich kompanii, kazał Marszałek Moncey sprowadzić 1,000 karabinów z Bellegarde i, ażeby ie rozdzieliła, odesłał ie dnia 7. Czerwca Juncie Manreskiey. Tym sposobem będą i inne gminy uzbroione. — W Gironie oświadczyli się Zakonnicy, że utworzą własną kompaniią ku obronie miasta i utrzymaniu dobrego porządku. Mieyscowa Junta Girony pod d. 9. Czerwca przyięła ofiarę tę z naywiększem podziękowaniem. Po brzegach Katalonii krążyć ma kilkunastu korsarzów z Mahonu.«

Gazeta »*Mémorial-Bearnais*« z d. 11. Czerwca donosi, że zbiegów Konstytucyynych ściśle pilnuią, ponieważ niektórzy z nich, mówi ta Gazeta, dla tego iedynie uciekli do Francuzów, ażeby mogli uważać ich obroty i donosić nieprzyiacielowi. Jeden z tych zbiegów, którego maią za synowca Miny i za szpiega, uwięziony został niedawno na poczwie w Sabar, a po wysłuchaniu odprowadzono go do więzienia Foix.

Podług prywatnych doniesień z Girony z d. 15. Czerwca, Marszałek Moncey zatrzymany został w Vichu przez słabość, w którą zapadł z przyczyny trudów woiennych; wkrótce wszelako ozdrowieie. Załoga Hostałrychu robiła d. 14. Czerwca cztery wycieczki, lecz każdego razu odpędzoną była.

List z południowey Francyi z dnia 18. Czerwca iest następuiącey treści: »Wyprawa Jenerała Molitora zdaie się bydź dobrze wymiarkowaną, iak dalece woysko, z którego oddział iego się składa, na kilka części oddzielone, udało się w pochód ku Królestwu Walencyi. Dywizyia prawego skrzydła pod dowództwem Loverdego, zaięła bez trudności Terruel opuszczony od Hiszpanów, i ztamtąd wysłała oddziały iazdy drogą ku Madrytowi dla utrzymania związków ze znayduiącym się tam oddziałem woyska. Dywizyia lewego skrzydła pod Lacroix poszła na pomoc będącemu w przykrém położeniu Jenerałowi Ullmanowi, gdy tymczasem sam środek woyska, pod osobistém dowództwem Jenerała Molitor, ciągnie przez Alcaniz drogą z Sar-

ragossy do Walencyi. Nie iest to ieszcze wcale udowodnioną wieścią, że Ballesteros znaydnie się w pobliskosi Sarragossy. W całey okolicy tego miasta nie ma żadnego nieprzyiaciela; zamek Sarragossy iest w nayleprzym stanie obrony i oprzeć się może każdemu nieprzyiacielskiemu oddziałowi. Wzdłuż obu brzegow rzeki Ebro są oprócz tego dla utrzymania związku porozstawiane poiedyncze małe kolumny. — Największą nowością z Katalonii iest to, że Mina w samey istocie posunął się z Campredonu aż w okolice Olotu, by twierdzy Figueras przyyść na odsiecz i znayduiącą się tam załogę zamienić na inną. Postanowienie to wszelako mu się nie udało, a zagrożony obrotami Jenerała Damas i Hiszpańskiego Jenerała d'Eroles odbywaiącemi się w równym czasie, zmuszony został zwrócić się znowu ku Cardonie. Z resztą Mina nie przybył twierdzy Figueras na odsiecz, iak głoszono. W mieście i w okolicach stało ze 2000 Francuzów, by oprzeć się wszelkim wycieczkom zamkowey załogi. — Mówią, że Jenerał Donnadieu uważał korpus konstytucyyny, stoiący pod Lerydą, a przez to nie mógł wspólnie z innemi udać się w pogoń za Miną.«

Jedna z gazet Barcelony opisuie sposobem następuiącym wzięcie Tortozy przez roialistow Hiszpańskich: »Jeden bataliion milicyi miasta Arensca podniósł w nocy z 11go na 12ty Czerwca sztandar rokoszu. Mieszkańcy pozamykali się. Gubernator chciał położyć tamę temu rozruchowi ludu, w czém wspierało go nie wielu Konstytucyionistów; lecz po krótkiey potyczcę wszedł bramą prowadzącą do Tarragony, a zwolennicy iego zaniechali dalszego oporu.

Dziennik rozpraw miał wiadomości, że w murach Barcelony uczyniono powstanie, w którem Jenerał Rotten, ten okrutny i tyle krwi przelewaiący człowiek złożony został z urzędu Gubernatora, a następcą iego mianowano Jenerała Manso. Mieszkańcy stałe uczynili postanowienie, nie przyymować więcey do swoiego miasta ani Milansa ani Llobera.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Przed taiemną Radą wytoczyła się teraz sprawa, a to względem tego, komu słusznie przynależy się nieść przed Królem koronę Szkocyi. Za prawem tém obstaie Lord Archibald Douglas, któremu sprzeciwia się Xiążę Hamilton. Przy ostatniey koronacyi żadnemu z tych szlachetnych ubiegaczów się nie pozwolono sprawować tey godności, ponieważ kłócili się o nią.

Francyia.

Jenerał Royez, nowo mianowany Pruski Poseł przy Rejencyi Hiszpańskiey, przybył do Paryża, zkąd się miał udać do Madrytu. Cesarsko-Austryiacki Poseł i pełnomocnik, Hrabia Brunetti, Ces. Rossyyski sprawuiący interessa, P. Bulgary i Poseł Sardyński, sprawuiący interessa przy wspomnioney Rejencyi, udali się także na mieysce swoiego przeznaczenia.

Szwecyia i Norwegiia.

D. 13 Czerwca po południu odwiedził Król Jmć dostoynych podróżnych swoich przybyłych na okręcie liniiowym Karol XIII. (Jeszcze w Srodę, nim eskadra przybyła pod Waxholm, wyiechał przeciw nim Królewic Następca Tronu w szalupie i powitał gości.) O pół do 7mey godziny wysiedli na ląd dostoyni podróżni wśród grzmotu dział. Przyymowali ich Król i Królewic i odprowadzili do Hagi, gdzie się Królewicowa pozostała. Przeciwnie Królewstwo Ichmość udali się o 9 godzinie do stolicy, gdzie przy wstępie miał do nich mowę główny Wielkorządca, a przyimowani od Komendanta, Magistratu i 50 naystarszych obywateli, w świetnym szeregu zaprowadzeni byli do Królewskiego zamku.

Dnia 12go przedstawiano Królowey Jmci dworzan, a potem przyymowała wielką Deputacyią Stanów Państwa, złożoną ze 48 współczłonków Stanu szlacheckiego, a ze 24 innych Stanów. Deputacyia ta miała także popołudniu ten honor oddać uszanowanie swoie Królewicowey w Hadzę, która na mowę Marszałka odpowiedziała w Szweckim ięzyku. Gazeta Stanu zawiera wszystkie mowy i odpowiedzi miane przy tey sposobności.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 30. Czerwca. —

Odebrane w Warszawie listy z Gdańska donoszą, że z tamecznych Królewskich składów wysłano wodą około 1900 łasztów żyta do Hollandyi, dla zaopatrzenia Nadreńskich twierdz w żywność. Łaszt pszenicy kosztował w Gdańsku na d. 16. Czerwca od Złp. 540 do 760, żyto zaś naywięcey popłacało do Zł. 500.

Redakcyia, J. Bensy; Druk, J. Pillera.